בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תס"א

פרשת
ויקרא
תשפ"ה

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314

חסדי השם יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **ויקרא** - התחלנו ספר חדש, ואנחנו בתוך **ימי ניסן הקדושים**, שהם ימי תשובה, וכדברי רבינו (ליקו"מ ח"א סי' מט) שימי ניסן הם ימי תשובה כמו ימי תשרי, ימים מיוחדים בשנה!

י"ב הימים הראשונים של חודש ניסן, הם ימים מאד נעלים, ומנהג ישראל קדושים, שקורין בהם את פרשת י"ב הנשיאים, כי מר"ח ניסן היתה 'חנוכת המזבח', וכל נשיא הביא בכל יום את קרבנות לחנוכת המזבח; רבינו אומר (ספר המידות, אות חיתון, סעיף ו): **'מִי שֶׁקָּשֶׁה לוֹ לְמְצֹא זִוּוּגוֹ, יַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִקְרוֹת בְּקָרְבָּנוֹת הַנְּשִׂיאִים'**; ומוהרא"ש זי"ע הדפיס זאת בקונטרס 'מציאת הזיווג', כדי שכל מי שצריך למצוא זיווגו - הן בן־ישראל והן בת־ישראל - יגיד בכל פעם את קרבנות הנשיאים, כי מסוגל למציאת הזיווג.

המקור הפשוט לדברי רבינו שם בספר־המידות[א] [מובא בדברי הרב

א. אי־אפשר אפילו לתאר מהי מעלת ספר־המידות! רבינו אמר על ספר־המידות: **'הספר הזה עשה אותי ליהודי'**; א"כ כמה חשוב לנו תמיד להגות ולחזור בספר־המידות, כדי שנוכל בעזרת השם **'להיות יהודי'** ע"י דברי רבינו בספר הקדוש הזה! את רוב הספר כתב רבינו בילדותו ובצעירותו, וההשגות שרבינו הוציא מכל פסוקי התורה ומאמרי חכמינו הקדושים זה מבהיל על הרעיון!

וספר־המידות הוא כמו **'שולחן ערוך' של מידות**! רבים שואלים: 'הרי רבינו אמר שהוא רצה לעשות ספר של פסקי הלכות, ואיפה זה?'... **ספר־המידות זה 'פסקי הלכות'! כל סעיף זו הלכה!** אם יוד יודעים איך ללמוד את זה, ומה רבינו

מטעהרין שם], כי איתא במדרש, שהקב"ה אמר: **'חביב עלי קרבנות הנשיאים כמו השירה שאמרו עם ישראל בקריעת ים סוף'**; ומזה רבינו מוציא את הרמז להשגתו, כי 'שירת הים' הוא גם ענין של מציאת הזיווג, כי (סוטה ב.) 'קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף', וגם זה מובא שם בספר־המידות (סעיף א): **'מִי שֶׁקָּשֶׁה לוֹ לִמְצֹא זִוּוּגוֹ יֹאמַר בְּכַוָּנָה שִׁירַת הַיָּם'**; א"כ מובן הקשר בין קריעת ים סוף לפרשת הנשיאים.

ובעניין **'מציאת הזיווג'** אנחנו רגילין לחזור ולומר, שאין הדבר אמור רק על רווק שעדיין לא זכה להתחתן, ענין 'מציאת הזיווג' סובב והולך אפילו על אחד שכבר זכה להתחתן, והקים משפחה עם ילדים וכו', גם אצל שייך 'מציאת הזיווג'! כי **'מציאת הזיווג'** הוא ענין של **'שלום־בית'**, היינו שתהא מציאת הזיווג אצלו **בכל פעם מחדש** - 'התחתנתי עכשיו מחדש!'... **ואדם שהולך תמיד עם הגישה הזאת בחיי נישואיו - הוא יזכה לשלום־בית אמיתי!** משא"כ כשהעניין של נישואין מתיישן אצל האדם... **מוכרחים את מידת ההתחדשות בנישואין! לסלק מן המוח כל מיני מריבות ואי־הבנות, ומתחילים מחדש!**

אדם שזוכה לזה - הוא הכי מאושר בחיים, יש לו שלום־בית אמיתי! **הבית הזה יהיה 'בית של גן־עדן'!**

נמצא לפי־האמור, שאם רבינו אומר על פרשת הנשיאים שמסוגלת למציאת הזיווג, כן הדבר גבי שלום־בית, ואותו ענין גבי שירת הים - כשם שמסוגלת למציאת הזיווג, כן היא מסוגלת לשלום־בית, ומה המובן בזה? **כי שני הדברים הללו - דבר אחד הם: אדם שזוכה תמיד להגיד שירה להקב"ה, והוא תמיד מהלל ומודה להקב"ה, בתוך הדברים הרבים שהוא זוכה להודות עליהם להקב"ה, על זה בעצמו הוא נותן תודה והודאה - שזכה למצוא זיווגו ולהתחתן, ויש לו כבר ילדים, ואולי זכה כבר לנכדים וכו'. אדם שמרגיל את עצמו ליתן שירות ותשבחות להקב"ה על העניין הזה - זו הסגולה הכי גדולה למציאת הזיווג ולשלום־בית!**

מוהרא"ש זי"ע היה תמיד אומר: **'ערליכע־אידן** (אנשים כשרים)**, תלמידים אמיתיים של רבינו ז"ל, תמיד נתנו תודה והודאה להקב"ה על שזכו להקים בית ולהתחתן'**; וכי ישנה סגולה יותר גדולה לשלום־בית מזה שאדם נותן תודה והודאה להקב"ה על שזכה להתחתן

אומר בכל סעיף, רואים שבכל סעיף יש לימוד **לעובדא ולמעשה!**

ואכן, גם שאר הספרים הקדושים זה רבינו נכללים בהגדרת **'פסקי הלכות'**, ובפרט ליקוטי־מוהר"ן, שבכל מילה יש לימודים נוראים, אבל ביותר הדבר בספר־המידות, שזה מסודר ממש כמו **'פסקי הלכות'** - הספר ערוך לפי נושאים עפ"י סדר האל"ף־בי"ת, ולכל נושא ישנם הסעיפים השייכים אליו. אשרי הזוכה להגות בו תמיד!

וכבר יש לו ילדים ואולי גם נכדים וכו'?... **ואדם כזה בוודאי ישמור על שלום־הבית שלו שמירה מעולה!**

זהו הקשר בין שירת הים למציאת הזיווג ושלום־בית. ומה הקשר בין חנוכת הנשיאים לשלום־בית?

ביום השמיני למילואים - הוא ר"ח ניסן - היתה **'חנוכת המשכן'**, וכמ"ש (ויקרא ט, א): **"וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל"**, ואז אמר להם את כל ענייני הקמת המשכן, ומה זה **'הקמת המשכן'**? **'הקמת בית'** של איש ישראלי! **כל אחד ואחד!** וצריכין שזה יהיה בבחינת **"חנוכת"** המזבח, ענין של **'חינוך'**, היינו **עם התחדשות**, כי **'חינוך'** זה ענין של **התחלה**.

זה הלימוד של 'חנוכת המשכן', שלכאורה יפלא: מהו ענין חנוכת המזבח במשך **שנים־עשר יום**? לא מספיק רק 'ביום השמיני' - ר"ח ניסן? **לא! צריך שזה יהיה בכל יום ויום!** ישנם י"ב נשיאים, כנגד י"ב שבטי ק"ה - בני יעקב אבינו [כולנו צאצאים של שנים־עשר השבטים, כל אחד בא מאיזה שבט. אמנם רובם מיהודה ובנימין, אבל יש י"ב שבטים], וכולם כיוונו ברוח־קדשם להביא את אותם קרבנות ודברים לחנוכת המזבח, **ובכל יום היה 'חינוך' נוסף!** ביום הראשון יהודה עשה חינוך, אבל זה לא מספיק... ביום השני - יששכר, ביום השלישי - זבולון, וביום הרביעי - ראובן, וכן כל השבטים, וכל זה כדי להראות שכל אחד 'מְחַנֵּךְ' מתוך הכוחות שלו, מתוך השבט שלו, כי לכל אחד יש את השער שלו, וכמובא בדברי רבינו (ליקו"מ ח"א סי' ט).

ואומר רבינו שם, שהעניין של **'כל י"ב שבטים'** קשור לקריעת ים סוף, כי חכמינו הקדושים אומרים, שקריעת ים סוף היתה ע"י שנים־עשר קרעים, וכל שבט עבר בתוך השביל שלו בים סוף, שזהו לימוד שכל אחד מסתכל על העניין שלו, ולוקח את הכוחות שלו, ולא מסתכל על השני כלל וכלל! הוא רק לוקח כל הכוחות הטמונים בתוכו, ומרתים ומחבר את זה לעבודת השם יתברך! הוא רואה לבנות את הבית שלו ו**'לְחַנֵּךְ'** את הבית שלו, ולא להסתכל ולקנאות באחרים כלל!

מידת הקנאה זה דבר שהורס את האדם ברוחניות ובגשמיות! אדם שהוא לא יכול לנקות את עצמו מן הקנאה - הן אצל גברים והן אצל נשים - זה הורס את האדם לגמרי! הפסוק אומר (משלי יד, ל) **"וְרִקָּב עֲצָמוֹת קִנְאָה"**, ועל זה אומרים חכמינו הקדושים (שבת קנב:): **'כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִנְאָה בְּלִבּוֹ, עַצְמוֹתָיו מַרְקִיבִים'**; בפשטות מפרשים שהכונה היא שאחר פטירת האדם עצמותיו מרקיבים, אבל מוהרא"ש היה תמיד מסביר שהכוונה

היא **שבחיים חיותו העצמות שלו מרקיבות רח"ל!** ומתקיים אצלו (תהלים לח, ד) **"אֵין שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי"**... אין לו שום ישוב־הדעת, והוא תמיד מקנא באחרים, וכל החיים הוא ממש אוכל את עצמו, השם ישמור... **כמה אדם צריך לעקור את זה מעצמו!**

והעניין של מידת הקנאה מתחיל כבר עם ילדים, וצריכים מגיל צעיר לחנך אותם על זה; מוהרא"ש היה תמיד אומר: **חלק בלתי נפרד מ'חינוך ילדים' הוא לחנך אותם שיפרגנו לשני, ויתחלקו עם השני במה שיש להם!** נותנים לילד איזה 'ממתק' או 'חטיף', ואומרים לו 'תתחלק בזה עם החברים שלך!', וככה מכניסים בו את מידת האהבה והשמחה עם השני - **לפרגן לשני!** הרבי ר' אלימלך זי"ע מזכיר בתפילתו: **'וְאַל יַעֲלֶה בְּלִבֵּנוּ שׂוּם שִׂנְאָה מֵאָחָד עַל חֲבֵרוֹ'**; כמה אדם צריך להתפלל שלא ייכשל ח"ו במידת הקנאה!

ולזה זוכים על־ידי ישוב־הדעת, כשיש לאדם ישוב־הדעת, הוא מתבונן ויודע: **'מה שייך לקנאות בשני?'**... על מה תקנא בו?! על החכמה שלו? על היופי שלו? על העשירות שלו? **הרי לכל אחד יש את העניין הפרטי שלו, ואין לו שום שייכות לחברו!**

רבינו מסביר (ליקו"מ י"א סי' לד), שיש לכל אחד ואחד את הנקודה שלו שאף־אחד בעולם לא יכול לחקות את זה! טבע של אדם, שהוא חושב "שהדשא של השני יותר ירוק"... **אבל באמת אתה אינך יודע בכלל מה קורה אצל השני!** אמנם בחיצוניותו הוא נראה יפה - יש לו חליפה מסודרת, ונראה שהוא 'מסודר'... כל אחד עם הדמיונות שלו מה שהוא חושב על האחר... **ובאמת אדם לא יודע כלום שנעשה אצל חברו! אז למה אפילו להיכנס בדברים כאלו?!...**

אדם שיש לו קצת שכל וישוב־הדעת, הוא לא מקנא באף־אחד, הוא יודע: **'אני צריך לראות שהדשא 'שלי' יהיה ירוק'...** מקור־משפט זה הוא מפתגם עממי: **'הסוס חושב שהדשא של השני יותר ירוק'...** ואדם לא צריך להסתכל מה קורה אצל השני, ויתקיים (במדבר כד, ה) **"מַה טֹּבוּ אׇהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל"** (ושם ברש"י: 'רָאָה שֶׁאֵין פִּתְחֵיהֶן מְכֻוָּנִים זֶה מוּל זֶה', ולא הסתכל אחד בבית חבירו), וכי אני צריך להסתכל מה קורה אצל השני?!...

ואם אכן חפץ האדם שיהיה אצלו **'דשא ירוק'**, אדרבה! זה ביכולתו! אבל 'דשא ירוק' לא בא מעצמו... ומשל לגידול דשא גשמי: אם אדם חורש תחילה היטב את האדם, ואח"כ זורע את הדשא כמו שצריך, ומקפיד להשקותו בכל פעם, סוף כל סוף יהיה לו דשא ירוק מאד... [ויתקיים (תהלים כג, ב) **"בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא**

יַרְבִּיצֵנִי"...], הוא יזכה לשדה יפה מאד... אבל זה רק אם הוא יתרכז ויתמקד על השדה **שלו** ולא יסתכל על השני **כלל!** למה אתה מסתכל על השני?!... **אתה מסתכל על השני ובינתיים אתה שוכח לגמרי מעצמך!** עליך להתבונן בכוחות הטמונים **בתוכך**, ומה **אתה** יכול לפעול בעולם, ולזכור תמיד: **אף־אחד בעולם** לא יכול לעשות את תפקידך בזה העולם!

רבינו אומר (שיחות הר"ן, סי' נד): **'הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ עוֹשֶׂה שְׁנֵי פְּעָמִים דָּבָר אֶחָד'** - זאת אומרת: אין שני בני־אדם שווים! אם אתה נולדת וירדת לזה העולם באותה תקופה שנולדת - אמנם זה כבר למעלה מ-5,700 שנה מבריאת העולם - אבל עוד לא היה בן־אדם כמוך, עם אותו הגוף והנשמה שלך! לא היה!

ממשיך רבינו שם ואומר: **'כִּי אֲפִלּוּ גִּלְגּוּלִים, אֵין זֹאת הַנְּשָׁמָה נִתְגַּלְגְּלָה פַּעַם שְׁנִיָּה כְּמוֹת שֶׁהִיא, רַק זֹאת הַנֶּפֶשׁ עִם זֶה הָרוּחַ וְכֵיּוֹצֵא בָּזֶה כַּיָּדוּעַ. נִמְצָא שֶׁעַכְשָׁו כְּשֶׁזֶּה הַנֶּפֶשׁ מִתְקַבֵּץ עִם רוּחַ אַחֵר וְכֵיּוֹצֵא בָּזֶה, שׁוּב אֵין זֶה מַה שֶּׁהָיָה קֹדֶם, כִּי אֵין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה שְׁנֵי פְּעָמִים דָּבָר אֶחָד'** - כלומר, אמנם מובא בספה"ק ענין של 'גלגולי נשמות', עם־כל־זאת זה לא אותו דבר כמו שהיה, אלא בכל פעם זה "בהרכבה אחרת", נמצא שיש לכל אדם את **הייחודיות** שלו הפרטית שאין לאף בריה שבעולם, אז מה אתה מבלבל את עצמך עם השני?! **וכי יש לך מושג על השני - למה הוא מגיע לזה העולם ומה התפקיד שלו פה?! הלוואי היית יודע טיפה מהתפקיד 'שלך', אתה כבר מסתכל על השני?!...** הלוואי היית **'מתחיל'** להבין!...

ולזה אי־אפשר אלא ע"י התבודדות, שאדם זוכה להתבודד וליישב את עצמו: 'מה התכלית שלי? מה הכוחות שלי? מה התפקיד שלי? למה הגעתי לזה העולם?'... **כל אחד יש לו משהו לפעול בזה העולם! לא משנה מאיפה הוא בא, וכמה הוא היה רחוק, וכמה הוא מתקרב, לא משנה! לכל אחד יש איזו תכלית לפעול בעולם! ואשרי האדם שהוא לא מטעה את עצמו - 'אני יודע את הנקודה שלי, ולא אכפת לי מכלום! אני צריך להוציא את הנקודה שלי מן הכוח אל הפועל!'...**

ואדם שהוא באמת אמיתי ורציני, כשהוא מתעורר אל הנקודה הפרטית **שלו**, באותו זמן הוא מפרגן **לכולם**! שאחרים יזכו ג"כ להוציא הנקודה **'שלהם'** מן הכוח אל הפועל! **'וכי זה מפריע לי שגם האחר יזכה? אדרבה! אני מפרגן לכל אחד ואחד שיזכה להגיע אל התכלית!'...**

מובא בשיחות הר"ן (סי' קיט), שרבינו הפליג מאד במעלת האדם כשאוחז בזה **'שֶׁהוּא מֶרְצֶה וְחָפֵץ וּמִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד**

שֶׁחֲבֵרוֹ יִהְיֶה אִישׁ כָּשֵׁר וְצַדִּיק אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא לֹא יִהְיֶה, חַס וְשָׁלוֹם, זֶהוּ מַעֲלָה גְּדוֹלָה מְאֹד'; ועוד מובא שם במעלת העניין '**שֶׁהוּא מְרֻצֶּה אַף־עַל־פִּי שֶׁאֲנִי אֵינִי זוֹכֶה חַס וְשָׁלוֹם לְעָבֵד אֶת ה', עַל־כָּל־פָּנִים יַעֲבֹד יִשְׂרָאֵל הַשֵּׁנִי אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ**'; ורבי נתן כותב שם, שכשהוא שמע שיחה זו, בתחילה הוא לא הבין מדוע רבינו כ"כ מפליג במעלת העניין הזה - '**מדוע שאדם לא ירצה שהחבר שלו יהיה צדיק?**'... ומהשיחה הזאת רואים מי היה רבי נתן, וכמה '**טוב לב**' היה לו לרבי נתן... רבי נתן כ"כ פרגן לאחרים, והיה כ"כ בטל ומבוטל בעיני עצמו[ב], שהוא לא הבין מדוע בן-אדם לא ירצה שלפחות החבר שלו יהיה צדיק...

אבל רבי נתן ממשיך ואומר, שאח"כ התבונן וראה שאכן זה לא כ"כ פשוט אצל בני אדם... כי, כמובן, כל מילה של רבינו היא '**קדש קדשים**', ואם רבינו אמר ככה - זו באמת מעלה גדולה אצל בני אדם שלא מפריע להם שלכל הפחות אחרים יזכו, כי בדרך־כלל אדם אומר: 'אם לא "הולך" לי, למה שלאחר "כן" ילך?'... ואדם צריך לעקור את זה מעצמו,

ויבקש: "**רבש"ע, אני רוצה שכולם יחזרו בתשובה! כולם יזכו להיות צדיקים! כולם יזכו לכל מה שאפשר לזכות - הן ברוחניות והן בגשמיות: לכולם יהיה כסף, שידוכים, ילדים, לכולם יהיה כל מה שצריכים!**".

ואיך אדם נבחן האם הוא אוחז בזה? אם הוא מכניס את זה בהתבודדות; הרי אתה מתבודד בכל יום להקב"ה, ומדוע לא תכלול עצמך בשעת ההתבודדות עם הציבור?... ידוע שיש ענין של '**תפילה בציבור**', וחכמינו הקדושים מאד מפליגים במעלת תפילה בציבור (ברכות ח) - שמובטח שתתקבלנה התפילות, והקב"ה לא מואס בתפילת הציבור. והנה רבינו אומר (ליקו"מ ח"א סי' נה): '**צְבָר**' ר"ת '**צ**'דיקים **ב**'ינונים **ר**'שעים; ואכן בפשטות '**תפילה בציבור**' הוא ענין של תפילה במנין בביהכנ"ס, אבל **התבודדות** לא נעשית בביהכנ"ס ברבים [יכול להיות שאתה מתבודד בפינה של הביהכנ"ס תחת הטלית, ואף אחד לא יודע מזה, אבל בדרך־כלל התבודדות זו 'תפילה פרטית' - שהולך במקום צנוע, ואף אחד לא יודע מזה, ואינך עם כל הציבור, א"כ איך אפשר לקיים את הענין הגדול של

ב. כשרבי נתן התקרב לרבינו, רבינו אמר עליו, שהוא "**כחתיכת בוץ בעיני עצמו**" [ובלשונו באידיש: '**א שטיק בלאטע**']; רבי נתן היה כ"כ בטל ומבוטל בעיני עצמו!

ברם, יש בזה ניסיון, כי אם אדם מרגיש את עצמו כמו חתיכת בוץ, ויחד עם זה הוא נשאר בבוץ, זו בעיה רצינית... 'חתיכת בוץ' הכוונה לגבי התפארות על אחרים, או שאדם מחשיב את עצמו לאיזה 'משהו' וכו', אבל לא שזה יפריע לו להתקדם בעבודת השם, זה אסור שיהיה! 'חתיכת בוץ' הכוונה שאדם יזכה להיות **בלי שום ישות! בלי שום נגיעה עצמית!** ועי"ז יזכה לדברים יפים...

'תפילה בציבור'? זה ע"י שאדם מתפלל **'עם כולם ביחד'** היינו שהוא מתפלל **'על כל עם ישראל'**, שהנה הוא צריך ישועה גדולה - מחפש זיווגו וצריך להתחתן, זקוק לשלום בית, אז הוא מתפלל: **"רבש"ע, שלכל עם ישראל תהיה ישועה! כל אחד שצריך זיווג - יזכו לזיווג, וכן לשלום בית, ואני בתוכם"...**

אכן, האדם בעצמו איננו יכול לפרט את כל הפרטים שזקוקים כל אחד מישראל, אבל הוא יקח דוגמא **מעצמו** - **"רבש"ע, אני צריך כך וכך, ותעזור שכולם יזכו להיוושע בזה!"**, הוא מתפלל שלכולם תהיה פרנסה, לכולם תהיה רפואה, וכל מה שצריכים, נמצא שהתפילה שלו היא **'תפילה בציבור'**, כי הוא מקשר עצמו בתפילתו עם כל נשמות ישראל.

בנוסח 'לשם יחוד', מזכירים הלשון: **"בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל"**, ומהו 'בשם כל ישראל'? **יחד עם כל נשמות ישראל!** ואז אדם זוכה שיש לו **'תפילה בציבור'**.

אבל העיקר הוא שאדם יתמקד על **'נקודת עצמו'**, וידע: **אני צריך לעשות את הכל בתוך ה'שביל' שלי! הים סוף נקרא "בשבילי"!** וכמו שהבעש"ט הקדוש פירש את המאמר (ברכות יז:): 'כל העולם כולו ניזונין **"בשביל"** חנינא בני' - ב**'שביל'** הוא ענין שלכל אחד יש **'שביל'** בשמים, היינו ה'מסלול' שלו שעליו הוא צריך ללכת, והוא לא צריך להתבלבל מאף אחד! יש **י"ב שבטים**, והם כנגד **י"ב נוסחאות התפילה**, וכל אחד יש לו את העניין שלו!

ומובא בדברי האר"י הקדוש (ומוזכר בדברי רבינו שם), שיש **'שער הכולל'**, דהיינו שאמנם יש י"ב נוסחאות התפילה, וכל אחד מתפלל בנוסח שלו, ולכן יש באמת הרבה נוסחאות בתפילה, **ואדם לא צריך לשנות את הנוסח שלו**, ורבינו פעם שהוא לא מתערב בכלל בנוסחאות התפילה, וכל אחד יכול להתפלל בנוסח שלו, אבל יש ענין של **'נוסח הכולל'**, וצדיקים אמרו שזה הנוסח שהאריז"ל תיקן [מה שנמצא בסידורי האריז"ל, ובפרט כפי שצדיקים ביררו את זה וקבעו נוסח מיוחד], זהו **'שער הכולל'**, שזה רומז על הצדיק הגדול מיחידי הדורות, שאצלו כולם נכללים ביחד, וכמו שרבינו מזכיר בליקו"מ ח"א סי' ס"א בסופו, שיש את ה**'אבן שתיה'** שזה כולל את כולם ביחד, **שם כולם מתאחדים ביחד!** וזה ענין של 'שער הכולל' כל י"ב נוסחאות התפילה, הוא הנוסח הזה של האר"י הקדוש שכולל את כל הנוסחאות ביחד, ואדם יכול להתפלל בנוסח כזהף וממילא כבר יש לו את הכל ביחד... וכך הוא לא חושש **'אולי אני מפסיד את השבט שלי'...** לא! זה כולל את כולם ביחד!

שזה הלימוד של הצדיקים, הלימודים של רבינו הקדוש, שֶׁמְּאַחֵד את

כל עם ישראל ביחד - "**כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים, כֻּלָּם גִּבּוֹרִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים**", כולם מתאחדים ביחד! ואדם צריך להעריך את זה, ושיהיה חשוב אצלו **כל יהודי**, ולא משנה מאיזו עדה הוא, מאיזה מקום הגיע, ומאיזה 'מוצא' הוא, **כולם חשובים!** ואדרבה, זהו עיקר היופי והתפארת! כי ענין של '**תפארת**' הוא בתכלית הפאר מחמת שהוא כלול ובלול מהרבה צבעים ביחד, כי הנה צבע 'לבן' הוא יפה בפני עצמו, וכן צבע שחור הוא יפה, וכל צבע לבדו זה יפה, אבל '**תפארת**' זה מיזוג כל הצבעים ביחד, שאי-אפשר לתאר את גודל היופי הזה, וזה מלמד על הצדיקים הגדולים - הוא רבינו הקדוש, שהוא מאחד את כולם ביחד, ולכן אצל רבינו כולם מוצאים מקום, וכולם באים לציון רבינו הקדוש - בפרט לראש השנה, מכל העדות - חסידים, ליטאים, כל עם ישראל! וכולם מרגישים '**אני אצל רבינו! אני מקורב לרבינו!**'... והוא לא מתבלבל מאף-אחד - כולם ביחד! זהו הצדיק הגדול, וזה יהיה משיח צדקנו, שהוא יקרב את כל העולם כולו אל הקב"ה, ויאחד את עם ישראל, וכל העניין של ביאת המשיח תלוי באחדות!

מוהרא"ש היה תמיד חוזר על העניין הזה: בני אדם מחפשים כל מיני דרכים לביאת המשיח, ומכריזים "אני רוצה משיח" וכו' - כולם רוצים משיח, אבל **העניין של משיח זה אחדות של עם ישראל ביחד!** העניין של 'משיח' זה רק אם אדם מוכן לקרב את כולם, בלי שום נגיעות עצמיות של "הרבי שלי" וכו', אלא '**אני רוצה את כולם ביחד!**'...

מה העניין של רבינו? שאדם משכנע מישהו "תגיע לרבינו" וכו'?! לא ולא! רבינו אמר פעם בפירוש: '**מה אכפת לי שיהודי יברך "ברכת המזון" בכוונה, ולא ידע שזה בא ממני**'... כי העניין של רבינו זה לדבר את העצות, השיחות והדיבורים של רבינו, ואם אתה חושש שאולי זה יעשה על אותו אדם רושם לא כ"כ חיובי בזה שישמע '**ברסלב**' - לא צריכים להגיד לו מהיכן זה נובע, רבינו כבר מוחל... לא צריכים להזכיר את השם של רבינו במצב כזה, כי העיקר שתדבר דיבורי אמונה עד שהשומע יצא מהכלים לגמרי - 'מה? אף פעם בחיים לא שמעתי דיבורים כאלו! זה כתוב באיזה מקום?'... ואתה אומר לו: '**כן, זה מובא בספר "מגלה עמוקות"**'... - אם אתה מפחד שהוא ייבהל כשישמע 'ברסלב', או שהוא נמצא בחסידות מסוימת שאצלם אסור להזכיר 'ליקוטי מוהר"ן' וכו', אז תגיד לו: **זה ב'מגלה עמוקות'... למדת פעם 'מגלה עמוקות'?...** כי רבינו הוא ממש "מגלה עמוקות"!

זה טוב לומר דווקא את הספר 'מגלה עמוקות', כי הספר הזה יש על התורה, אבל יש ג"כ ספר שלם מבעל

ה'מגלה עמוקות'[ג], ויש לו ספר שלם רק על הפסוק "**וָאֶתְחַנַּן אֶל ה'**", ובו **רנ"ב** פירושים **רק** על הפסוק הזה! זהו ספר הפלא ופלא, ומפרש זאת בכל מיני דרכים ואפנים שונים, והכל בדרך של פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד (ורבינו ז"ל ג"כ מזכיר כמה דברים מהספר הזה), ולכן אם אותו אחד שואל: 'מאיפה לקחת את זה?' ואתה חושש שלא יאהב לשמוע 'ברסלב', אז אתה אומר לו: זה מ'מגלה עמוקות', למדת פעם מגלה עמוקות?... והוא לא ימצא את זה כ"כ מהר... יקח זמן עד שהוא יעבור את כל ה-252 אפנים ופירושים... וכשאדם שומע שזה מ'מגלה עמוקות' - הוא אומר שזה בסדר... 'פלא, אף פעם לא שמעתי לא שמעתי כאלו דיבורים'... יש כזה ספר שמדבר ככה? '**כן!**'.

ואת זה משיח צדקנו יכניס בכל העולם כולו; ר' אברהם ב"ר נחמן פעם אמר: '**כשהעולם יקבלו את הלימודים של רבינו, כשדבר-רבינו יתפשט בעולם, אתם יכולים להכין עצמכם על משיח**'... וזו המעלה הגדולה של הפצת ספרי רבינו - להדפיס ולהפיץ, לזכות עם ישראל, כי בזה מקרבים את הגאולה! כל זמן שיש בן אדם שעדיין לא קיבל את לימודי רבינו ולא יודע מכל זה (ויש עדיין כאלה, כל מה שמפיצים - עדיין לא סיימנו...), אנחנו צריכים להפיץ במרץ גדול! כי זו ה'**אנייה**' של רבינו שכולם נכנסים בתוכה! זהו האילן הגדול שעליו נאמר (דניאל ד, ח-ט) "**רְבָה אִילָנָא וּתְקֹף וְרוּמֵהּ יְמְטֵא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ לְסוֹף כָּל אַרְעָא עָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא בֵּהּ תְּחוֹתוֹהִי תַּטְלֵל חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יְדוֹרָן צִפְּרֵי שְׁמַיָּא וּמִנֵּהּ יְתְזִין כָּל בְּשָׂרָא**" ['גָּדַל הָאִילָן וְהִתְחַזֵּק, וְקוֹמָתוֹ הִגִּיעָה לַשָּׁמַיִם, וְנִרְאָה בְּכָל הָעוֹלָם, עֲנָפָיו נָאִים וּפֵרְיוֹ רַב, וּמָזוֹן לְכָל הַבְּרִיּוֹת הָיָה בּוֹ, מִתַּחְתָּיו חָסוּ בְּצִלּוֹ חַיּוֹת הַשָּׂדֶה, וּבַעֲנָפָיו דָּרִים צִפּוֹרֵי הַשָּׁמַיִם, וּמִפֵּרוֹתָיו נִזּוֹן כָּל בָּשָׂר']; **לכולם יש מקום תחת האילן הגדול הזה! ולכל אחד מרגיש תחתיו שהוא 'מיוחס'...** לא משנה מאיזו עדה אתה - חסיד, ליטאי, לא משנה! אתה מרגיש מיוחס - '**אני מקורב לרבינו**'...

כי רבינו נותן לנו כבר שמחה אחרת בכל החיים שלנו, והכל נובע מהמקור של אחדות ואהבה, וזה הסימן אם האדם מקורב באמת - אם הוא אוהב את כולם, מנסה לקרב את כולם, ואין לו שום גזענות! **תיכף ומיד כשיש אצלך ענין של גזענות - עדות כאלו עדות כאלו וכו', אתה לא מקורב לרבינו!** ואמנם אתה לומד ספרי רבינו, ובוודאי שאינך מתנגד על רבינו ב"ה - שזוהי ג"כ מדרגה גדולה, שאדם לא מתנגד - אבל אינך יכול להגיד ש"קיבלת" את הלימודים של רבינו!

ג. היה מהצדיקים בדורו של הב"ח, לפני כ-400 שנה.

ומוהרא"ש הקדוש היה 'דוגמא חיה' לזה, הוא האיר את העולם בעניין הזה - שרבינו הוא מתנה לכל עם ישראל, והוא זכה לייצר כזה דבר שיכול להיות הפצה "על כל כדור העולם" ממש! פשוטו כמשמעו! לזה זכינו ב"ה ע"י מוהרא"ש, והעבודה שלנו היא להמשיך את זה לכל העולם כולו, ובזה אנחנו מקרבים את הגאולה!

נחזור לעניין '**חנוכת המזבח**', שהם י"ב ימים שאנחנו נמצאים עתה בתוכם, [והיום יום חמישי של חנוכת הנשיאים - שבט ראובן], שזה ענין שאמנם לכל אחד יש את **השבט שלו**, אבל הוא **מיוחד** אצל יעקב אבינו, שהיתה "**מִטָּתוֹ שְׁלֵמָה**", שכולם בני יעקב אבינו, ועל זה אנחנו אומרים בכל יום: "**שְׁמַע יִשְׂרָאֵל**" - ישראל סבא, "**ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד**" - 'אין בליבנו אלא אֵ-ל אחד!' **כולנו, כל י"ב השבטים, מאוחדים להיות "אחד"!**

זהו הלימוד של פרשת הנשיאים, שאדם זוכה בכל יום לעניין של '**חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ**' - בכל יום הוא **מְחַנֵּךְ** את עצמו מחדש, וכמו הנשיאים: 'לא משנה מאיזה שבט אני, אני בא למשכן, ואני מחנך ומביא את הקרבנות שלי!'. שבאמת כל הנשיאים כולם כיוונו ברוח־הקודש לאותם קרבנות! כך מובא במדרש, וזהו דבר־פלא, שהיו י"ב נשיאים, וכולם כיוונו לאותם קרבנות בדיוק, ועל־כן כתובים כל נשיא בנפרד, כי באמת לכאורה היה אפשר לכתוב: "**זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל**", ולהמשיך: 'בכל יום הקריב אחד מהנשיאים את אותם קרבנות' - ומפרטים מהם הקרבנות בדיוק, אבל לא־כן כתוב, אלא חוזרים **י"ב פעמים** על כל קרבן וקרבן (בכל יום מימים אלו קורין נשיא אחד), למה? זה כדי ללמד שכל אחד הקריב את אותו קרבן, ולא יחשבו שעשו איזו 'אסיפה' ו'התוועדות' והחליטו שכולם מקריבים את אותם קרבנות - **לא! כל נשיא כיוון ברוח־קודשו שהוא מביא את החשבון הזה של הקרבנות!** כן איתא במדרש בפירוש. ועל־כן כך הם כתובים בתורה - כל נשיא לבד, ביום השני וביום השלישי וכו', והלימוד בזה הוא כאמור: **שזוהי העבודה של האדם, שעליו לדעת בכל יום ובכל ענין "לא להידמות לשני!" כל אחד ועניינו השייך אליו!**

והנה, הנשיאים הביאו כמה מיני קרבנות - קערת כסף אחת, וגם קטורת, וכן "פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה", וכן "שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת", והקרבן האחרון היה "**זֶבַח הַשְּׁלָמִים**", שזה כולל את הענין של מציאת הזיווג ושלום־בית, שזה ענין של "**בָּקָר שְׁנַיִם**" - 'שני בקר', המרמז לשלום־בית, כי כשאדם זוכה להתחתן ולבנות בית, אזי יש לו "**בָּקָר שְׁנַיִם**".

ויש בזה רמז נפלא בראשי־תיבות פסוק זה: "וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׂנַיִם" ראשי־תיבות **'בְּשָׁוֶה'**, וזהו הסוד של מציאת הזיווג ושלום־בית: הנה אדם רוצה להתחתן, מה המניעה שלו למצוא את זיווגו? שהוא חושב: 'הרי אני כך וכך, ולא מתאים לי לקחת את זו ואת זו'... - כל אחד יש לו את העניינים שלו שהוא מרגיש שהוא יותר מהשני, וזו בעיה... **אדם שהוא מחשיב את עצמו לאיזו ישות, והוא חושב 'זה לא מתאים לי, וזו לא מתאימה לי', עד שיזכה למצוא את זיווגו - מי יודע אם הוא לא פספס כבר?... הרי כבר הביאו לו את הזיווג שלו, אבל הוא סרב... ומה אני יכול לעשות לך?... אם אתה לא רוצה - לא רוצה...**

ומוהרא"ש היה תמיד אומר, שהעניין הזה של **'בְּשָׁוֶה'** הוא ההפך מטומאת הסמ"ך־מ"ם, כי **ס'** הוא למעלה על **מ'** במספר, שזה רמז שאחד חושב שהוא למעלה מהשני, וצריכים להיות **"שָׁוֶה־בְּשָׁוֶה"**, שזהו "וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׂנַיִם" - ר"ת **'בְּשָׁוֶה'**, ובעניין של **'שָׁוֶה'** עפ"י רוב נוקטים במספר 'עגול' - **100**, ושני חצאים שווים ממנו זה: **50-50**, שמרמז על האור של רבינו הקדוש - **נ'** ו**נ'** [שמו הק' מתחיל עם **נ'** ומסתיים עם **נ'**, וכן שמו של רבי **נתן**], כך בביתו של אדם: הבעל הוא **נ'**, האשה היא **נ'**, וביחד זוכים לשער **הנו"ן** של הקדושה.

רבינו אומר בתורה הראשונה בליקו"מ, שהעניין של **'נו"ן'** זה ענין של **אמונה**, בבחינת (תהלים עב, ז) "לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ **יִנּוֹן** שְׁמוֹ" [הגמרא אומרת (סנהדרין צח:), שאחד מהשמות של משיח הוא **ינון**], והעניין של **נו"ן** הוא שאדם זוכה להכניע את עצמו לגמרי!

הגמרא אומרת (ברכות ד:), שבמזמור **"אשרי"** יש את כל אותיות האל"ף-בי"ת, מלבד האות **נ'**, למה? כי **נ'** מרמז על **נ'**פילה, וממשיכה הגמרא, שדוד המלך מיד סָמָכָהּ ברוח הקודש בפסוק **"סוֹמֵךְ ה' לְכָל הַנֹּפְלִים"**. וטמון בזה סוד נורא: **כשיש ענין של נפילה, אדם צריך לדעת שעליו להחזיק את עצמו חזק ויש לו סמיכה!**

למדנו ב'דף היומי' לפני זמן־מה (סנהדרין צו:), שהמשיח נקרא **'בר נפלי'**, וכמ"ש (עמוס ט, יא) **"בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת"**, ולא כתיב "סוכת דוד **שנפלה**", אלא **"הנופלת"** - לשון הווה, כי זוהי המעלה של הצדיקים, שהם תמיד מחזיקים את עצמם לשום דבר, אבל **'שום דבר'** זה ביחד עם הסמיכה - **"סוֹמֵךְ ה' לְכָל הַנֹּפְלִים"**!

נמצא א"כ, שאמנם אין במזמור "אשרי" פסוק המתחיל באות **נ'** לבד, כי לא צריכים להזכיר את הנ'פילה, ולא לדבר מזה, אלא מזכירים אותו רק

ביחד עם ה'**סמיכה**'! ואדם צריך לקנות זאת בנפשו, ויזכור שהוא צריך תמיד אל הסמיכה הזאת, בבחינת "**בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת**" - שזו המדרגה של משיח צדקנו, שהוא ירים ויסמוך על כל הנופלים!

וזאת צריכים לדעת, שכשכתוב "**סוֹמֵךְ ה' לְכָל הַנֹּפְלִים**", **זו הבטחה!** זו הבטחה ברורה: "**סוֹמֵךְ ה' לְכָל הַנֹּפְלִים**"! הקב"ה סומך לכל הנופלים! אדם אומר: 'אני לא רוצה להיות "נופל"'... **אבל זוהי המציאות של האדם! כך הקב"ה הטביע את הבריאה - שיש לאדם עליות, ויש לו ירידות ונפילות, אבל כשהוא יודע שהקב"ה "סוֹמֵךְ לְכָל הַנֹּפְלִים" - וכך נקרא משיח צדקנו: 'בר נפלי', שעליו כתוב "בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת" - סימן שיש דרך להפוך את הנפילה הזאת אל תוך הקדושה! ואדרבה, אם אתה מרגיש שאתה 'נפול' בעיני עצמך - זו 'ירידה לצורך עליה', כי אתה תמיד מתקשר כבר תיכף ומיד אל ה'סמיכה' - "סוֹמֵךְ ה' לְכָל הַנֹּפְלִים"!**

ועל־כן לא מוזכרת האות **נ'** בראשי הפסוקים של "**אשרי**", כי לא צריכים אפילו להזכיר את הנ'פילה הזאת, מחמת שתיכף ומיד יש את הסמיכה! ואכן, נפילה לבד זה באמת מסוכן כשאין תיכף ומיד עם הנפילה את ה'סמיכה', כי אדם עלול ליפול ח"ו ואין מי שיתמוך בו ויקים אותו... ומי יודע לאן הוא יגיע והאם הוא יחזיק מעמד כדי להגיע לידי הסמיכה הזאת... משא"כ אבל אם הוא לא נכנס לתוך הנפילה הזאת לפני שכבר מקדימים אותו עם הסמיכה, ואז כבר יש לו הבטחה ברורה: "**סוֹמֵךְ ה' לְכָל הַנֹּפְלִים**"!

ובזה מצינו דבר נפלא בזוהר הקדוש בפרשת בראשית, שם העניין הזה מרומז בדרך נפלאה, כי מובא שם שכל האותיות באו לפני הקב"ה כדי שהקב"ה יברא בהן את העולם, ומתחיל עם האות **ת'**, וכן כל האותיות כולן, שלכל אחת הקב"ה אמר איזו סיבה מדוע איננו חפץ לברוא בה את העולם, עד שהגיע לאות **ב'** - "בְּרֵאשִׁית", ובה נברא העולם.

והנה, כשעוסק שם בעניין האות **נ'**, אומר הזוהר הקדוש, שהקב"ה אמר לה שאיננו חפץ לברוא בה את העולם מחמת שמרמזת על נ'פילה, ואח"כ הגיעה האות **ס'**, ומה הקב"ה אמר לה? כתוב בזוהר, שהקב"ה אמר לאות ס': **'איך את מבקשת שאברא בך את העולם? הרי את צריכה להיות שם כדי לסמוך את הנופלים!'... הרי אני אמרתי לאות נו"ן שאני לא יכול לברוא בה את העולם כי היא מרמזת על נפילה, והרי שם יש את האות סמ"ך לסמוך אותה!** וגם לאות נו"ן אמר הקב"ה: "**בראתי את הסמ"ך כדי שתסמוך אותך**"...

ומכל זה רואים שאותיות **נו"ן וסמ"ך** הן כמו "סט" אחד, והולכים יחד, וכל **נ'**פילה יש לה **ס'**מיכה! אדם זוכה להרגיש שהקב"ה סומך את הנפילה שלו! וכשאדם יודע את זה, הוא תמיד יחזיק מעמד, ולא יפול ח"ו אל תוך יאוש, ויידע היטב שעליו להתחיל תמיד מחדש.

וזהו כל הסוד של **שלום־בית**, שהבעל הוא בחינת **נ'**, והאשה היא בחינת **נ'**, ושניהם ביחד "**שֶׁוֶה בְּשָׁוֶה**", ועל־ידי־זה יזכו להכניס את הלימודים של רבינו בתוך הבית, שמרומז באותיות **נ' ונ'**, ויזכו להכניס בזה את ה'**מַּחַ**' שלהם, ואזי יושלם צירוף שמו של רבינו הקדוש, כי אם משתפים את ה'**מַּחַ**' יחד עם **נ' ונ'**, על־ידי־זה זוכים שהאור של **רבינו** יהיה בתוך הבית [שמו של רבינו מתחיל עם **נ'** ומסיים עם **נ'**, ובאמצע יש אותיות **מַּחַ**], **וכמה נפלא ומאיר כשיודעים: "הבית הזה הוא בית של רבינו! בית של צדיקים! כאן מדברים מדיבורי הצדיקים, שמחים ביחד, יודעים שזו הרוח בבית הזה!"... איך קוראים לבית הזה? 'בית של רבינו!'...**

בתחילת התקרבותו של רבי נתן, הוא נסע פעם אחר רבינו - בעת שרבינו עשה שידוך במשפחתו, ורבי נתן רצה להיות שם, אבל לא ידע בדיוק איפה רבינו נמצא, וכשהגיע אל העיר, הוא נכנס לאיזה בית, ושם ראה משהו מיוחד, וכך כותב רבי נתן: **נִכְנַסְתִּי וְרָאִיתִי שֶׁזֶּה הָיָה "בַּיִת שֶׁל רַבֵּנוּ" - מֵהַקְּירוֹת שָׁמְעוּ אֶת רַבֵּנוּ! כָּל הַדְּבּוּרִים וְכָל הָעִנְיָנִים שֶׁבַּבַּיִת הִכְרִיזוּ שֶׁזֶּה "הַבַּיִת שֶׁל רַבֵּנוּ"!**

ואשרי אדם שיש לו בית כזה - 'בית של צדיקים', בבחינת (משלי יב, ז) "**וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד**" - הבית שלו הוא '**בית של צדיקים**'!

זהו הלימוד של **נ' ונ'** היוצא מן הפסוק שזהו "**וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם**" - ר"ת '**בְּשָׁוֶה**', שיש '**שווי**' בין בני הזוג, וזה "**וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים**" דייקא, כי אם אדם רוצה לזכות לשלום־בית, עובר עליו ענין של '**זֶבַח**'... כי בשלום־בית צריכים '**לזבוח**'... צריכים קצת '**להקריב**'!

והעניין של '**זֶבַח**' מורה על ענין של תודה והודאה, בבחינת (תהלים קטז, יז) "**לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה**", שזה ענין שאדם נותן תמיד תודה להקב"ה על כל מה שהוא זכה, ובפרט על העניין הזה שזכה למצוא את זיווגו ולהקים בית, ואכן יש ענין של '**הקרבה**' בשלום־בית, לא שאדם יהיה אדיש - "**פה בבית יהיה כמו ש'אני' רוצה**"... או שהאשה אומרת: "**בבית הזה יהיה כמו ש'אני' רוצה!**"... ואז יש התנגשות ביניהם, וכל השלום־בית לא על תיקונו... משא"כ כשאדם מוכן להקריב מעצמו, ולקיים "**וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים**", הוא יזכה לשלום־בית אמיתי, שזהו '**וּלְזֶבַח**' - ע"י שזובח ומקריב מעצמו, אזי: '**הַשְּׁלָמִים**' - הוא

יזכה שיהיה **שלימות** אמיתית, ואזי "**בָּקָר שְׁנַיִם**" - שניהם יחדיו יאירו כאור הבוקר ['**בָּקָר**' אותיות '**בֹּקֶר**'], שבתוך הבית הזה יאיר אור השכינה!

ועתה נתבונן: מהי כמות הקרבנות שכל נשיא הביא? "**אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה**" - סך־הכל **חמשה־עשר** קרבנות, ויחד עם קרבן השלמים שהיה "**בָּקָר שְׁנַיִם**", עולה למספר **שבע־עשרה**, שהוא המספר של "**טוב**" (17), היינו שאדם יהיה **אדם טוב**, ותמיד **יחפש את הטוב** - הן את הטוב **שלו**, והן את הטוב של **אשתו**, והן את הטוב של **ילדיו**, שכל **הבית** יהיה '**בית מלא טוב**'! הוא יפרגן! יהיה בן־אדם טוב!

ו'**טוב**' נקרא רק אם אדם הוא '**מיטיב**', ולא מספיק רק להיות 'טוב בעצמו', **אם הוא מיטיב - סימן שהוא טוב!** כשאומרים על בן־אדם שהוא "בן־אדם טוב", צריכים להתבונן: איך הוא מתנהג עם אחרים? האם הוא גם **מיטיב** לאחרים? הוא מפרגן גם להם? הוא מנסה גם לעזור לאחרים? אם לאו דוקא, והוא 'טוב לעצמו', אז זה לא נקרא 'טוב'... זה לא טוב אמיתי! כי '**דֶּרֶךְ הַטּוֹב - לְהֵיטִיב**' (כן מובא רבות בספרים), שזה בעצם הקב"ה בעצמו, שהוא תכלית הטוב, והוא ברא את העולם, והוא '**הַטּוֹב וְהַמֵּיטִיב**' - הוא ברא את העולם כדי להיטיב עם בריותיו.

זהו ענין ה'**טוב**' היוצא ממספר קרבנות הנשיאים - יחד עם קרבנות השלמים.

אך כאמור, מלבד זבח השלמים, היו בקרבנות "**אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה**" - סך־הכל **חמשה־עשר** קרבנות, המרמזים על שם **י"ה**, שהוא ענין של **שלום־בית** כידוע, וכמאמרם ז"ל (סוטה יז.): '**אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם**'; כי אצל האי"ש יש את **היו"ד**, ואצל האשה' יש את **ה"א**, ויחדיו זה **י"ה** - הוא השם שמאחד את השלום־בית, מאחד את המשפחה!

זהו ענין **קרבנות הנשיאים**, ענין של השראת השכינה שצריך להיות בתוך הבית, ואותו דבר בכל י"ב קרבנות הנשיאים, שכל שנים־עשר הנשיאים כיוונו לאותו ענין של '**טוב**' ו'**שלום־בית**'.

אז ניסינו קצת לנגוע בעניין דברי רבינו, שחנוכת הנשיאים מסוגל לשלום־בית, שזה מתעורר ביותר בימים האלו.

ויחד עם זאת עלינו לזכור היטב את מאמר הצדיקים, ששנים־עשר ימים אלו - החל מראש־חדש ניסן - הם כלולים מכל י"ב חדשי השנה; יש **י"ב** ימים, שהם כנגד **י"ב** שבטים, וכנגד **י"ב** חדשי השנה, ובכל יום אפשר לפעול אצל הקב"ה בתפילה ובקשה על הצלחה לכל השנה!

למשל: עכשיו אנחנו ביום החמישי של חודש ניסן, והוא מכוון כנגד חודש מנחם־אב, שהוא החודש החמישי, והוא הזמן שמתפללים להקב"ה שתשעה־באב כבר ייקרא מועד - **'איקרי מועד'**, שיבוא כבר משיח צדקנו וכל הימים של 'בין־המצרים' יתהפכו לימי ששון ושמחה, עכשיו הזמן להתפלל על זה: **'רבש"ע, תזכה אותנו שכל הימים האלו יהיו לששון ושמחה לעם ישראל!'**. ובתוך חודש אב יש את יום חמשה־עשר באב, שעליו אומרים חכמינו הקדושים (שלהי מסכת תענית): **'לא היו ימים טובים לישראל כחמשה־עשר באב'**; נמצא שביום כזה הוא הזמן לפעול ישועות גדולות לכל אלו העניינים, ואשרי אדם שזוכה בכל יום מהימים האלו לפעול בשביל כל השנה! כל יום יש נשיא אחר, שהוא שייך לשבט אחר, והוא כנגד חודש אחר.

מי שהתבונן פעם בסידורים בתפילת מוסף של ר"ח (זה לא סודות כ"כ גבוהים, זה מופיע בסידור 'עת רצון' של מוהרא"ש, וכן בהרבה סידורים), בברכת "מקדש ישראל וראשי חדשים" יש בכל חודש צירוף אחר משם הוי"ה השייך לאותו החודש. והנה, אם אנחנו אומרים שמאיר בכל חודש את האור השייך אליו, אפשר למצוא רמזים נפלאים בזה - אם אדם מבקש את הקב"ה על זה:

הצירוף של חודש מנחם־אב יוצא מן הפסוק (דברים כז, ט) "**הַסְכֵּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם לַה' אֱלֹקֶיךָ**"; פירוש הפסוק בפשטות: תקשיב ותשמע היטב עם ישראל, היום הזה נהיית לעם להקב"ה. והצירוף הוא האותיות **הֲוָיָ"ה**. והרמז בזה, דהנה כאמור חודש מנחם־אב הוא החודש שבו היה את חורבן בית מקדשינו, **אבל כשם שזה היה הזמן של החורבן - כן הוא הזמן של הבנין, והכל מתהפך לשמחה!** בבחינת (סוף תענית): **'כל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בנחמתה'**; נמצא שהכל מתהפך מן הקצה אל הקצה!

וזהו "**הַסְכֵּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם לַה' אֱלֹקֶיךָ**" - אומרת הגמרא: "הַסְכֵּת" לשון 'הס' ו'כת', היינו לשון 'שבירה', שזה ענין שאדם מכניע את עצמו, ואם מקיים "**הַסְכֵּת**", אזי: "**וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם לַה' אֱלֹקֶיךָ**" - עכשיו אתה תהיה "**עם לה' אלקיך**"!

זהו רמז למה שמאיר בחודש מנחם־אב.

הכלל, ימי ניסן הם ימי תשובה, שבהם אפשר לתקן את הכל, ולהמשיך השפעות לכל השנה כולה, כבר מעכשיו להכין ישועות לכל השנה כולה!

ואם כבר התחלנו לדבר מעניין חודש

מנחם־אב ששייך היום, נזכיר גם את יום המחר - יום שישי ו' ניסן, שהוא יהיה כנגד חודש **אלול**, ובזה כבר 'מצלצל' ימי ר"ה הקדושים, שצריכים להכין עליהם כבר מעכשיו! יש לנו עוד ששה חדשים לר"ה, וכבר עבר ב"ה חצי שנה ראשונה של השנה, וצריכים מעכשיו כבר להכין תפילות להקב"ה שנזכה להיות אצל רבינו על ר"ה, ונכין את הכל בשביל זה! נתפלל שבעזרת השם יתברך **'קלויז מוהרא"ש'** יקום במלוא תפארתו, ואכן ב"ה עובדים שם הרבה, וצריכים עוד תפילות, וכן להוסיף בכל מה שיכולים לשתף פעולה בזה; **אלו שעדיין מאיזו סיבה לא השתתפו בעניין החשוב הזה, כבר יזדרזו מאד בזה, כי צריכים כבר לנסוע לרבינו, וצריכים להכין 'סחורה' להביא לרבינו...** בעזרת השם יהיו עוד חדרים פרטיים לכל מי שצריך, וצריכים להתפלל על זה!

אלו דוגמאות מה יכולים להתפלל בימים אלו שהם כנגד חודשי השנה, והכל מתאחד אצל **'שכל הכולל'** - שזה כולל את כולם, שזה השכל של הצדיקים, שהם מכניסים בנו את השכל הזה, איך צריכים לחיות עם אחדות אהבה עם כולם - הן בבית, והן בחוץ, עם כל עם ישראל! להיות מאוחד ביחד עם כולם!

זו העבודה הקדושה של ימים אלו, וזו ההכנה לחג הפסח; הנה ישנם את י"ב הימים הראשונים של ימי ניסן - שאנחנו מדברים מהם, ואח"כ יש את יום הי"ג, שגם בו יש הנוהגים לקרוא את קריאת הנשיאים - עד תחילת פרשת בהעלותך. כי הנה פרשת הנשיאים היא הסוף של פרשת נשא בתורה, ותיכף ומיד יש את פרשת בהעלותך - "**בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת**", וקורין את התחלת הפרשה העוסקת בעניין הדלקת המנורה (שקורין גם בימי חנוכה), אז יש מנהג שביום י"ג בניסן קורין את הפסוקים הראשונים של פרשת בהעלותך, אך עכ"ז אבל המנהג המקובל [וכך מוהרא"ש נהג] שביום י"ב גומרים את הנשיאים, ואז גם קוראים כבר את תחילת פרשת בהעלותך, והעניין של "**בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת**" הוא ענין האיחוד של עם ישראל, כי המנורה הטהורה, אף שהיתה עשויה ממ"ט חלקים, מ"מ כולה היתה מקשה אחת. רבי נתן מסביר את כל העניין הזה, מדוע המנורה הטהורה מרמזת על אחדות עם ישראל ביחד, כי עשו את כל המנורה עם עשת אחת של זהב [ולא שהיתה עשויה מחלקים רבים שהרכיבום יחדיו], וכמ"ש "**מִקְשָׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר**", וזה מרמז על אחדות עם ישראל.

נמצא שזה מתאים מאד עם ענין יום י"ג שאמרנו שהוא ענין שך **'שכל הכולל'** - הנוסח הכולל את כולם ביחד, שזו המנורה הטהורה, כי כשזוכים לזה - אז מתחיל להאיר לנשמות ישראל, ואדם

מתחיל לצאת מן החושך שלו... כי כל אחד נופל בתוך החושך והקטנות שלו, אם זה בחורים - ששרויים בתוך הקטנות שלהם - 'קטנות המוחין', יש להם כל מיני שיגעונות וניסיונות קשים, ובאמת הבחור הוא מסכן, כי הוא בעצמו לא יודע מאומה... הוא יודע שצריך להתחתן, ולא יודע 'מה' ו'מי' וכו'... הוא מתבלבל בכל מיני שטויות וכו' - השם ישמור! כי **אם הוא לא מקבל הדרכה נכונה - מאיפה הוא ידע? מעצמו?! מה הוא יודע מעצמו?...** בפרט אם הוא חשוף אל הרחוב לכל מיני דברים ושיגעונות שונים, זה ממילא גורם לו לעשות שטויות, לדבר שטויות, לדבר ניבול פה, השם ישמור, **וכמה צריכים לעבוד ולחנך את הילדים הקדושים שלנו - הן הילדים והן ילדות, לעקור מהם את העניין הזה!**

ואכן, הם באמת לא יודעים... הם באים מבתים לא כ"כ חזקים, וכל המח שלהם מבולבל ומטומטם בכל מיני שטויות וכו', וזה בושה וביזיון! **ואם אחד לא יקח אותם בידיים ולא יחנך אותם איך צריכים להתנהג ואיך צריכים לדבר ואיך צריכים לחשוב, מאיפה הם ידעו את זה?...**

וזה מה שהצדיקים מנסים לעשות לנו, להכניס בנו איזה שכל שיהיה לנו קצת ישוב־הדעת לדעת איך להנהיג את החיים שלנו.

וזו הברכה הכי גדולה, שאדם זוכה לקבל מה'שכל הכולל', הן בחורים - כאמור, והן אברכים, **כל אחד!**

אלו הם הימים של **חודש ניסן**, שהם ימי תשובה, אבל **'תשובה מאהבה'**! וזה לעומת חודשי אלול ותשרי, שאז יש 'תשובה מיראה' - *שיש* אימת הדין, ואדם מפחד כי הוא יודע שהנה הולכים לחתום לו את כל העניינים שלו כל השנה, ומתמלא עם אימה ויראה (שזו מדרגה גדולה שאדם מרגיש את האימה הזאת), והוא מכין את עצמו לזה, אבל עכשיו זו **'תשובה מאהבה'**!

יש מאמר מפי צדיקים, שהנה בשביל מצות מצוה של פסח, צריכים להשתמש עם **'מים שלנו'**, וצריכים לשאוב אותם מן הבאר וכדו'[ד], ושיהיו בחוץ לילה אחד לכה"פ [הם עומדים מכוסים, וצריכים שיהיו שאובים מיום האתמול, שזהו פירוש "מים **שלנו**" - שהם **לנו** לילה

ד. אצל צדיקים היו עושים מזה 'טקס' גדול, ובפרט אצל המצות-מצוה של ערב פסח, שהרי מצוה מן המובחר שבליל־הסדר משתמשים עם מצות שנאפו ממש בערב־פסח, בזמן הקרבת קרבן הפסח (וזה לא סתם ענין, זה מובא בשו"ע), וקוראים לזה 'מצות מצוה' מיוחדות שנאפו בערב־פסח. והרי צריכים בשביל זה את ה'מים שלנו', ולכן צריכים לשאוב את המים ביום י"ג לפנות ערב, וצדיקים עשו מזה טקס גדול ממש, והולכים בשמחה, בשירה וזמרה, ושואבים מים מן הבאר - או שפתחו את הברז באיזה מקום, ועשו מזה 'טקס' שלם.

אחד]. והנה בר"ה המנהג הוא שהולכים למקום עם מים ועושים 'תשליך' [ומקיימים (מיכה ז, ט) "וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל חַטֹּאותָם" - זורקים ומשליכים את כל העוונות במצולות ים]. אמרו צדיקים: **אנחנו השלכנו את כל העוונות אל תוך המים בחודש תשרי, ובחודש ניסן כשהולכים לאפות את המצות, שואבים את המים האלה, כי הרי עכשיו עושים 'תשובה מאהבה', וכשאדם עושה תשובה מאהבה - העוונות מתהפכים לזכויות** (יומא פו.)**, נמצא שעכשיו כשאנחנו הולכים לשאוב את המים שזרקנו לתוכם את העוונות, ועכשיו אנחנו מחזירים את הכל אל הקדושה והופכים את זה לזכויות! כי כל העוונות האלו עכשיו נהפכות למצות-מצוה!**

והמצות זה **'מיכלא דמהימנותא'** - מאכל של אמונה! עכשיו קודם הפסח, צריכים שכל אחד ידאג שיהיה לו מצות כשרות ומהודרות! אצל צדיקים דקדקו מאד על מצות של 'עבודת יד', ואמנם אם אדם לא יכול לכל הפסח, אבל לכל הפחות לליל הסדר - למצות מצוה, בוודאי ידקדק שיהיה לו מצה 'עבודת יד', שזה נעשה מהידיים של בני אדם, לא שהמכונה עושה... אמנם את המכונה גם מדליקים **'לִשְׁמָהּ'**, ויש את כל ההיתרים לזה בוודאי, אבל היו צדיקים שאצלם זה לא היה מקובל! ולא מדברים צדיקים רק בדורנו, אלא כבר לפי כן - ה"דברי חיים" מצאנז יש לו תשובה מאד חריפה על זה, ואכן מצד שני יש כאלו שמדקדקים רק על מצות מכונה, ואחוזים שזה יותר מהודר, ובאמת היום המכונות באמת מהודרות - כשרואים איך הכל עם ניקיון וכו', אבל למעשה, מי עשה את זה? המכונה עשתה את זה... אבל מצות יד זה מעשה בני אדם, וצריכים לקחת את זה לכה"פ למצה המצוה.

ומצות 'עבודת יד' הן עגולות "עוגות מצות", ויש בזה רמז[ה] מתאים מאד לעניין **'מיכלא דמהימנותא'** - מאכל של אמונה, כי האמונה היא בחי' עיגול, וכמ"ש **"וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ"** (תהלים פט, ט) - שנזכה ל"עוגות מצות", 'עוגה' בפשטות היינו דבר עגול, וזהו 'מאכל של אמונה'!

עוד אומר הזוהר, שהמצה היא 'מיכלא דאסוותא' - מאכל של רפואה, וזה מובן מאד לפי מה שרבינו מסביר (ליקו"מ ח"ב סי' ה), שרפואה תלויה באמונה; אדם שזוכה לאמונה - זוכה לרפואה, וכמו שאנחנו מזכירים בברכת "רפאנו": 'כי אל מלך רופא **נאמן** ורחמן אתה"; הרפואה זו אמונה! **אמונה מביאה את הרפואה!** אדם שזוכה לאמונה, הוא יודע

ה. מצות מכונה זה ריבוע, וגם על זה יכולים להגיד רמזים...

שהכל מהקב"ה, ועיקר השתדלותו זה באמונה, ואפילו אם הוא צריך להגיע לאיזו תרופה או איזה רופא וכו' - כי הוא צריך לעשות איזו השתדלות - אבל הוא צריך לשים את כל עיונו וכל הסמכות שלו על הקב"ה, וכמו שרבינו אומר בפירוש בליקו"מ ח"א סי' ס"ב, שאדם לא יעשה מהסיבה עיקר ח"ו. אמנם יכול להיות שזה טוב לו - נתנו לו עצה, איזו תרופה, אבל ידע "כִּי אֲנִי ה' רֹפְאֶךָ" - הקב"ה הוא הרופא נאמן! **וכפי שאדם זוכה לאמונה - כך הוא זוכה לרפואה: רפואת הנפש ורפואת הגוף.** וזה מובן גם לפ"ד רבינו (סי' יד): **'כשנתקן ברוחניות, נתקן בגשמיות'** - אנחנו צריכים רפואת הנפש, והנפש שלנו שתקבל רפואה **בכל העניינים** - שאדם יצא כבר מכל השיגעונות ומכל הדמיונות שלו, וממילא הוא יהיה בן אדם אחר לגמרי... והעיקר יזכה ג"כ לרפואת הגוף.

רבינו אומר, שכל החלאים זה מהעצבים ומהעצבות ומרה שחורה של האדם, שהנה כואב לו 'פה' ו'שם', אבל מה המקור? עצבים! איבוד עצבים! זה גורם לו כל מיני מיחושים! והנה הוא הולך להיבדק אצל רופא, והרופא אומר "אתה בסדר, לא מצאתי שום דבר"... בדיקת דם יצאה תקינה... אבל מה הבעיה שלו? בנפש!

ואכן, בזמנינו יש גם על זה רפואה - אם אדם אין לו ברירה, הוא צריך לקבל תרופות גם על זה... אבל אם הוא זוכה להתקרב לצדיקים, הצדיקים הם רופאי הנפשות! וכמו שרבינו אמר על הבת-מלך במעשה י"ג מסיפו"מ: **"ואני רופא אותה"...** שזה העשרה מיני נגינה שגילה רבינו, שזו השמחה שרבינו מכניס בנו - שמחת החיים, להרגיע את האדם, להרגיע את העצבים האלו! **למה אתה כ"כ במתח ועצבים וכמעט ומתפוצץ מכל דבר קטן?! הוא ממש כמו סיר לחץ... אם אדם לא יודע איך להתנהג, הוא כמו 'סיר לחץ', שאם נסתם הנקב למעלה - זה פצצה... וגם סיר מברזל עלול להתפוצץ...** ולמה אדם ככה? כי הוא במתח ועצבים. **ומהי העצה? שמחה!** זאת אומרת, לעשות את הכל בשביל זה, ולהפוך את כל היגון ואנחה לשמחה! לנסות לשמוח!

ואיך מקבלים שמחה? ע"י העצות של הצדיקים! הצדיקים משמחים אותנו, הם אומרים לנו איך לשמוח, ובמה לשמוח! אדם אומר: 'הייתי שמח אם הייתי עשיר, חכם, אם היה לי הכל - הייתי שמח'... **זה שטויות! זה שום דבר! "איזהו עשיר? השמח בחלקו!" - אתה צריך כסף? אם תזכה להיות שמח בחלקך - אז תהיה עשיר הכי גדול! כמה שיש לך! ואז יהיה לך עצבים חזקים...**

ומה זה "שָׂמֵחַ **בְּחֶלְקוֹ**"? שלמה המלך אומר (קהלת ט, ט) "רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה

וגו' כִּי הוּא **חֶלְקְךָ** בַּחַיִּים" - זהו "שמח **'בְּחֶלְקוֹ'**": עם הבית שלו, עם אשתו והילדים! זו השמחה! זהו עשיר אמיתי!

הכלל, הצדיקים מלמדים אותנו איך לשמוח, ואיך להרגיע את עצבים, ולא להיות במתח תמידי ולהתפוצץ... יש אדם שהוא ממש לא יודע ולא משים לב איך הוא גורם גם לאחרים להיות עצבניים, כי זה מדבק! ובפרט אם בעל בבתוך הבית שרוי במתח ולחצים - זה משפיע מיידית גם על האשה והילדים, וככה הם גדלים - עם מתחים, **וממילא איך נדרוש מהילדים שיהיו שפויים בדעתם ויוכלו ללכת לתלמוד תורה?!... הוא כל הזמן חי עם מתח! מאז שהוא ילד ותינוק, הוא בתוך ה'סיר לחץ' הזה, ומה נוכל לבקש ממנו?... הוא לא אשם! אח"כ צריכים 'רטלין' וכל מיני תרופות, אבל למה? אם אתה היית מחנך את עצמך, אולי אתה היית צריך את הרטלין הזה, והיית יותר רגוע, וממילא הילד היה כבר עם פנים אחרות לגמרי... הוא היה עם ישוב-הדעת ושמחה!**

וזהו המצות הקדושות, שהן **'מיכלא דאסוותא'**; רבי נתן מסביר בהלכות פסח את העניין הזה, שהמצות זה ענין של שמחה, כי 'חמץ' מורה על ענין של ישות - שנותנים לו לתפוח, אבל מצה היא פשוטה - אופים אותה במהירות ובזריזות, שזה ענין של שמחה, ועל כן המצה היא 'מיכלא דאסוותא' - מאכל של רפואה, בגלל שהן מביאות שמחה, וממילא זו הרפואה...

והכל מתחיל כמובן עם אמונה, כדי להגיע לאיזו שמחה - אדם צריך להאמין שהכל מהקב"ה, ואפשר לפעול את הכל אצל הקב"ה!

רבינו אומר: **'מַצּוֹת' ר"ת צְ'דָקָה תַּ'צִּיל מִ'מָּוֶת'**; זה מציל מן הכל! ואם מדברים מעניין של צדקה, הרי בזמנים אלו זה מתעורר ביותר, העניין של קמחא דפסחא, שזו ההכנה הכי גדולה לחג פסח, **יותר מכל הזמנים!** וכך מובא בסעיף הראשון של שו"ע הל' פסח - **'מעות חיטים'**, וזה לכל אחד - הן לעשירים והן עניים! אדם אומר: 'אני מקבל'... אבל כבר אמרנו: **אתה נותן ומקבל! הכל ביחד! יכול להיות שניהם, כולם ביחד!**

הזכרנו את הבדיחה הקדושה של הרבי מרופשיץ זי"ע, כששאלה אותו אשתו האם הוא פעל בדרשתו בשביל קמחא דפסחא? וענה ואמר: **'חצי בוודאי פעלתי - שהעניים מוכנים לקבל... אם העשירים מוכנים לתת - זה איני יודע'...** מה מונח בזה? שזה הולך ביחד, צריכים לפעול אצל העניים לקבל, מה הכוונה? שאתה צריך לדעת שאתה **מקבל**, ובאותו זמן אתה **נותן**! וכך יהיה לך בלי גבול - "עד בלי די" יהיה לך שפע! **אתה נותן**

ואתה מקבל!

וזה ענין של **צְדָקָה תַּ'צִיל מִ'מָּוֶת**, 'מָוֶת' ה"י זה ענין שאדם מרגיש עצוב ומדוכא, כי אדם יכול להסתובב ולילך, ו'קליני' הוא חי, אבל האדם הזה ה"י כמו מת, כמ"ש אצל נבל: **"וַיְהִי לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ"** - הוא עדיין חי, אבל כמו מת... הלב שלו מת ה"י... משא"כ אם אדם מחלק צדקה ומחפש לעשות צדקה!

ב"ה יש לנו קהילה קדושה, בלי עין הרע - בן פורת יוסף, הן גברים והן נשים מחפשים איך לעשות צדקה וחסד! מוהרא"ש היה תמיד אומר: **זה יביא את הגאולה! זה יביא את משיח צדקנו!** למה זה יביא את משיח צדקנו? כי זה מה שמשיח צדקנו יעשה! ואם אנחנו כבר עוסקים בזה, אז אנחנו כבר עוסקים במלאכה של משיח, אבל משיח יצטרך להכניס את זה בכל העולם כולו - בכל נשמות ישראל בכלל, וג"כ בכל אומות העולם באיזה אופן, שיבינו שכך צריכים להתנהג, במקום מלחמות והריגות ה"י - יתקיים **"לֹא יִשָּׂא גּוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה"** (ישעיה ב, ד) - יבינו שצריכים לחיות עם שלום, שבזה כלול הכל...

וכשאנחנו כבר עוסקים בזה - **דואגים לכולם!** אף אחד לא יגיד 'אני עני' וכו', ואמנם דוד המלך אומר בתהלים: "עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי" (קט, כב),אבל אמר זאת בתור הכנעה - 'אני יודע שאני תלוי כל-כולי בידיו של הקב"ה', אבל לא ש"אני עני ומחכה שיביאו לי"... אלא גם אתה תלך ותחייה אנשים בכל מה שצריכין - ביקור חולים, יולדות, כל אחד כפי מה שהוא, או אדם שמפיץ ספרי רבינו - הרי זה ג"כ אותו ענין של צדקה וחסד, כי מה ההבדל אם אדם חס וחלילה שוכב מרותק בבית רפואה, והוא מחובר ה"י למכשירים וכו' וצריכים להחיות אותו - ואולי להביא לו איזה אוכל או משהו לחזקו, או שהוא מסתובב ברחוב אבל הוא בגדר 'חולה' גדול מאד?... רואים היטב שהאדם הזה הוא לא בריא... לא צריכים להיות פרופסור ודוקטור כזה גדול להכיר על אדם שהוא צריך רפואה גדולה... **ובמה אתה יכול לעזור לו? הרי אתה לא רוקח בבית מרקחת ולא רופא, אבל הבאת לו קונטרס, ספר, איזה משהו שיחיה אותו, והוא יקח את זה הביתה, ופתאום יתחיל להסתכל - יקרא ויתמה: 'מה כתוב פה?... אף פעם לא ראיתי את זה! בחיים שלי! שיחה? חיזוק? לעולם לא ראיתי'... ומה עשית? הִצַּלְתָּ נְשָׁמָה! זוֹ מַמָּשׁ רְפוּאָה! אין לך שום תואר, אתה בלי שום רישיון להיות רופא, אבל אתה הבאת רפואה! ועוד פעם תראה מה שזכית באמת לעשות לנשמות ישראל - שלא היית בטלן והלכת לזכות נשמות ישראל...**

הכל נכלל בעניין של **'מַצּוֹת' - צְדָקָה תַּ'צִיל מִ'מָּוֶת**, שזה ענין של צדקה וחסד,

וזו ההכנה של נשמות ישראל בימים אלו, ובפרט בימי ניסן; בכל יום קוראים את י"ב הנשיאים, אבל מתאחדים ביחד! כולם על אותו מסלול! מְכֻוָּנִים לאותו ענין - ל'חנוכת המזבח', שיודעים כולם: **'אנחנו צריכים לחנוך את המזבח! לחנוך את בית המקדש! אנחנו יודעים שכל אחד צריך להביא את החלק שלו, ובלי החלק שלו זה לא יחולק! הבית שלי צריך להיות "חנוכת המשכן" - "חנוכת המזבח", בתוך הבית הזה מחנכים ילדים בצורה כזאת, אבל בשמחה!'...**

זו הכנה עכשיו ל**'מצות מצוה'** - מצות של פסח, שהם כמו 'מרשם' של רפואה. כשאדם מקבל 'מרשם' מרופא, זה לא למשך חודשים שלמים, אלא לכמה ימים... בימינו הרבה תרופות הן לחמשה ימים. הזוהר אומר, שהמצות הן 'מרשם' של שבעה ימים, **שבעה ימים אוכלים מצות, ואתה בן אדם חדש לגמרי! קיבלת רפואה!**

לזה אנחנו מכינים את עצמנו, וצריכים להתפלל להקב"ה לבקש שנזכה לחג כשר ושמח, לגשת אל החג הזה עם הרבה אהבה, צדקה וחסד, לא רק לעצמי - לכולם! שיהיה שפע קודש בעזרת השם! ויהיה כזה שפע עד שמהשפע תחפשו איך לחלק לאחרים... מה תעשה עם כזה הרבה? יהיה כזה שפע - די והותר... "שבענו והותרנו"... ואח"כ כשכבר קבענו שבעה ימים אלו במצות - כמו שרבי נתן מסביר שם, שזה שמחה, השמחה שיש בתוך המצות האלו, שזה ענין של "עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ", שבעה ימים אלו זה שמחה - "וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ", אז בעז"ה נתרפא מכל מה שצריכים להתרפאות, יהיה בריאות איתנה ברוחניות וגשמיות בעז"ה!

הקב"ה יעזור שיהיה באמת חג מאיר לכולם בעז"ה, ובקרוב נזכה לקבל פני משיח צדקנו, ייבנה לנו ביהמ"ק, ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים, ובקרוב נזכה לגאולה השלימה!

breslev.shely@gmail.com

נדפס לעילוי נשמת ר' בנימין דב בן טוביה ז"ל
נפ' ה' ניסן תשפ"ה